

KONYA
SANAYİ ODASI

KONYA İMALAT SANAYİ GÜVEN ENDEKSİ

KONYA
SANAYİ ODASI

KONYA İMALAT SANAYİ GÜVEN ENDEKSİ

MART 2018

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 49 aydır gözlem altında:

KSO ve TEPAV işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü KSO internet sayfasında kamuoyuna açıklanmaktadır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi, ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

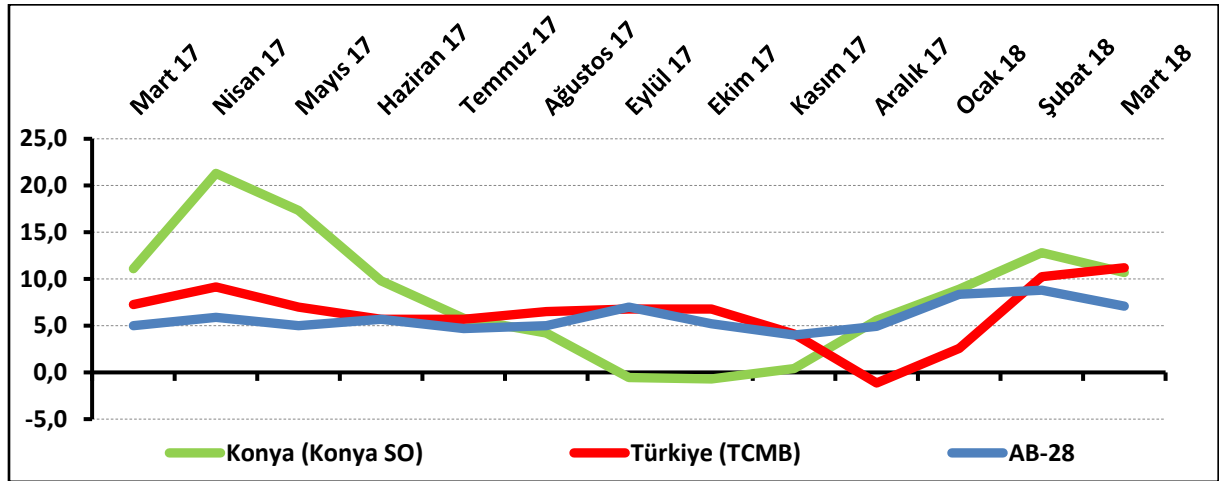
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Şubat 2018’de 12,8 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Mart 2018’de bir önceki aya göre 2,1 puan, geçen yılın aynı ayına göre 0,4 puan düşerek 10,7 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi, Mart 2018’de bir önceki aya göre 1 puan yükselerek 11,2 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği’ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi ise Mart 2018’de bir önceki aya göre 1,7 puan düşerek 7,1 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre Konya ve AB-28’de düşerken, Türkiye genelinde yükselmiştir. Konya imalat sanayi, Mart 2018’de AB-28’den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre düşmesinde en çok mevcut sipariş düzeyindeki düşüş etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Mart 2017 – Mart 2018)

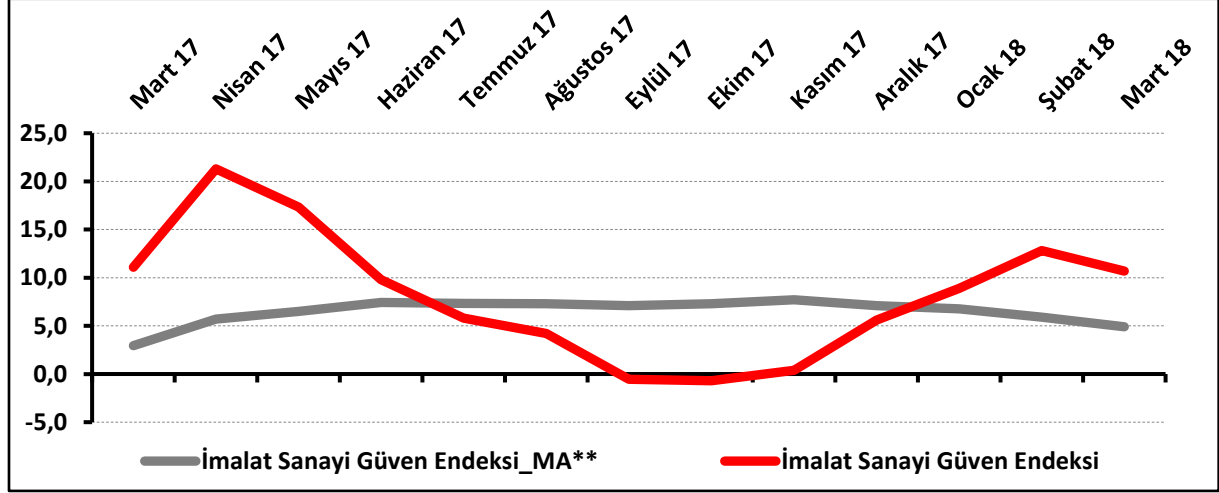
*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	3,0	9,0	16,6	14,3	16,3	-5,5	0,0	3,3	-4,2	0,8	12,9	11,0
2016	-5,3	7,8	13,7	11,7	10,7	4,2	10,2	6,9	1,8	-4,0	-12,0	-26,3
2017	-18,4	5,4	11,1	21,3	17,3	9,8	5,8	4,2	-0,6	-0,7	0,4	5,6
2018	8,9	12,8	10,7									

Mevsimsellikten arındırılmış serilere bakıldığında, Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Mart 2018’de bir önceki aya göre 1 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 1,9 puan yükselerek 4,9 puan değerini almıştır.

Şekil-2. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi

***Mevsimsellikten arındırılmış seri*

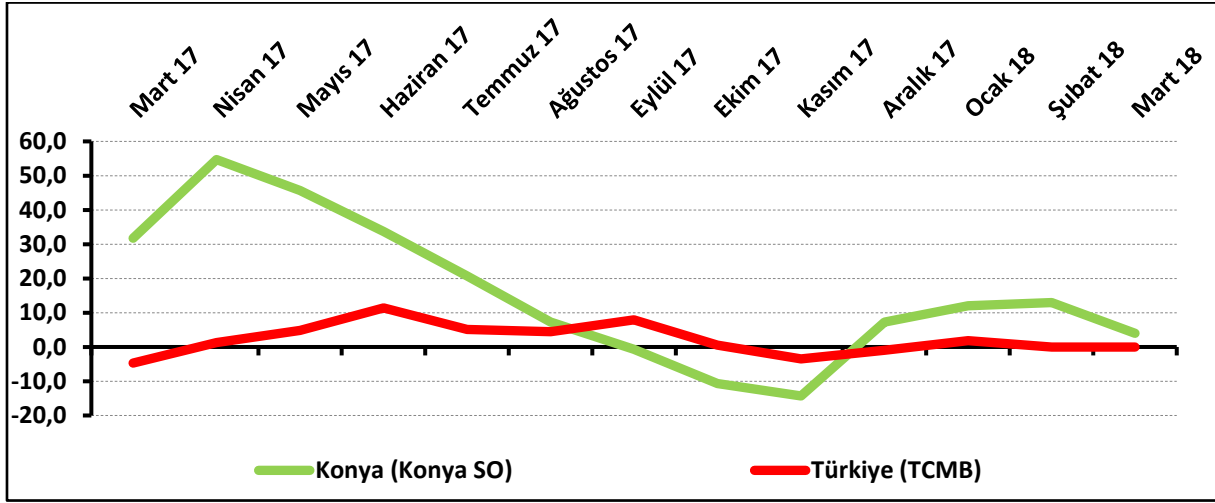
Konya imalat sanayinin yüzde 32’si genel gidişatın geçen aya göre daha iyi olduğunu düşünüyor:

Konya imalat sanayinin yüzde 31,7’si bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 27,7 iken aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 40,7 düzeyindedir.

Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat, Mart 2018’de Şubat 2018’e göre 9 puan, geçen yılın aynı ayına göre 27,7 puan düşerek, 4 puan değerini almıştır.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında, Konya’nın Türkiye geneline göre daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. Konya imalat sanayindeki genel gidişat; geçen aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düşmüştür.

Şekil-3. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Mart 2017 – Mart 2018)

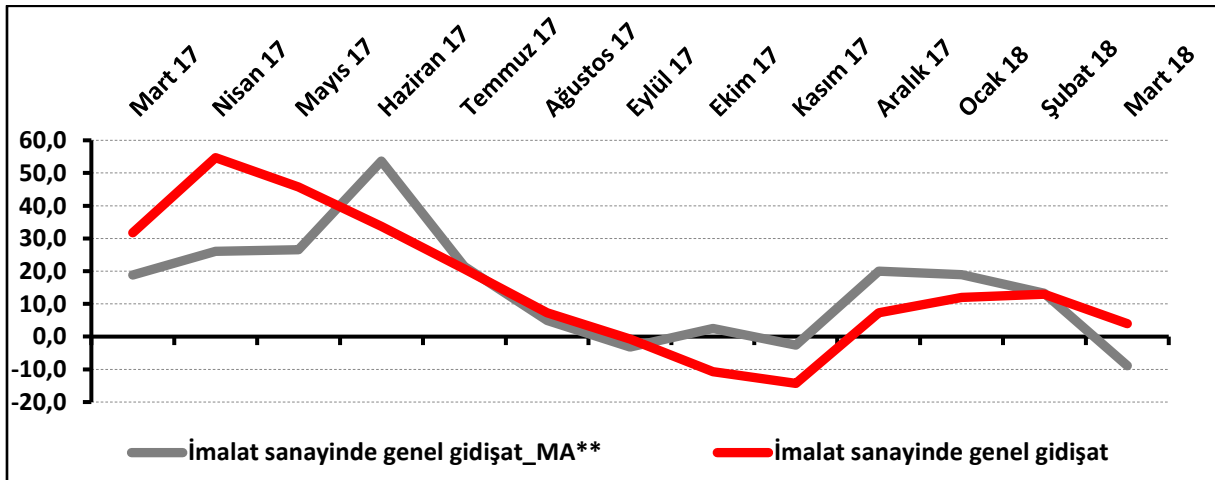

Tablo-2. İmalat sanayinde genel gidişat *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-6,0	0,3	4,0	10,3	-12,0	-61,3	-42,7	-38,0	-33,3	-32,3	54,7	35,7
2016	16,3	-0,3	6,3	11,3	-4,7	-17,0	3,7	24,3	32,0	5,3	-3,7	-15,3
2017	-15,0	0,3	31,7	54,7	45,7	33,7	20,7	7,3	-0,7	-10,7	-14,3	7,3
2018	12,0	13,0	4,0									

Mevsimsellikten arındırılmış serilere bakıldığında, Konya imalat sanayindeki genel gidişat, bir önceki aya göre 22,2 puan, geçen yılın aynı ayına göre 27,7 puan düşerek -8,9 puan değerini almıştır.

Şekil-4. İmalat sanayinde genel gidişat

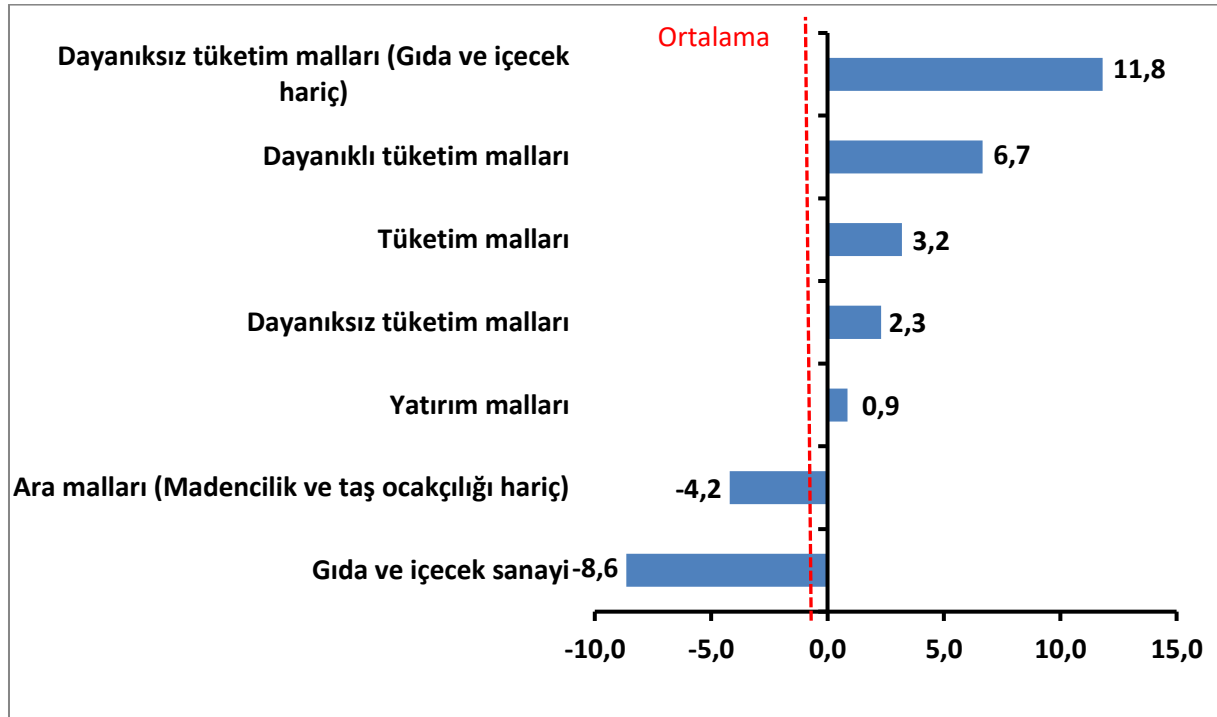
**Mevsimsellikten arındırılmış seri

Konya’da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 28,7’si önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 65,3’ü aynı kalmasını, yüzde 6’sı ise azalmasını bekliyor.

Mart ayının lideri gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları sektörü oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler ve geçen yılın aynı dönemine göre değişim puanları itibarıyla bakıldığında Mart 2018’de geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artış “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektöründe oldu. Bu sektörü “dayanıklı tüketim malları”, “tüketim malları”, “dayanıksız tüketim malları” ve “yatırım malları” sektörleri takip etti. Bu sektörlerde geçen yılın aynı dönemine göre artış yaşandı. “Ara malları” ve “gıda ve içecek sanayi” sektörlerinde ise geçen yılın aynı dönemine göre düşüş yaşandı.

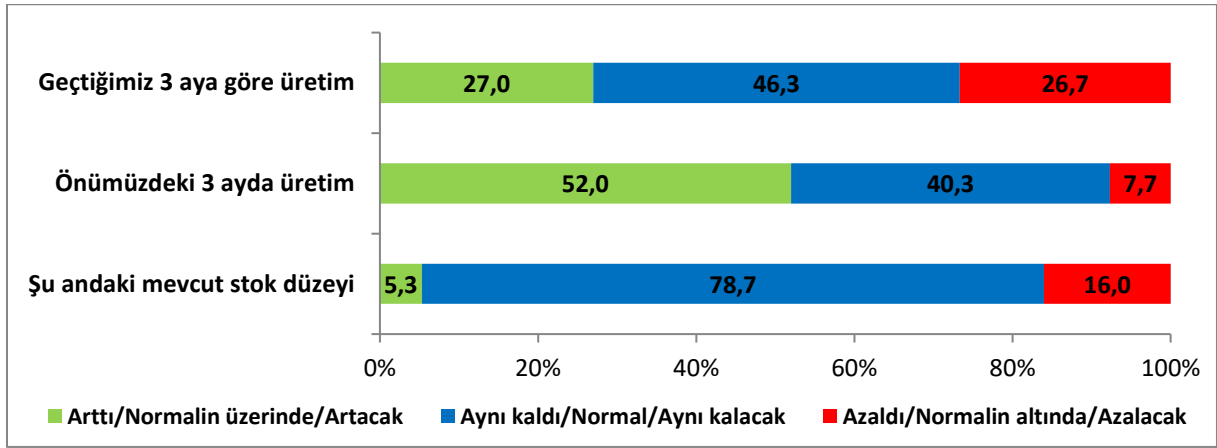
Şekil-5. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Mart 2018)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

Mart 2018’de Konya’da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 27’si geçtiğimiz 3 aya göre üretimlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 52 olmuştur. Konya’da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 78,7’si mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

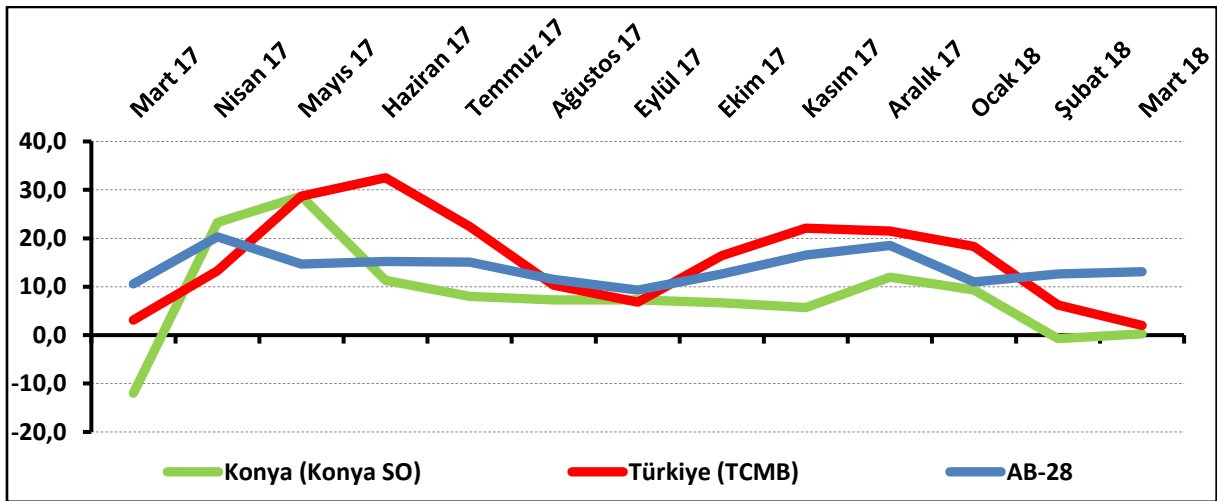
Şekil-6. Konya’da üretim ve stok durumu (%) (Mart 2018)

Mart 2018’de, geçtiğimiz 3 aya göre üretim geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi. Konya’da “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Türkiye ’den daha düşük değer aldı.

Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu, Mart 2018’de Şubat 2018’e göre 1 puan, geçen yılın aynı ayına göre 12,3 puan yükselerek 0,3 puan değerini almıştır.

Şekil-7. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Mart 2017 – Mart 2018)

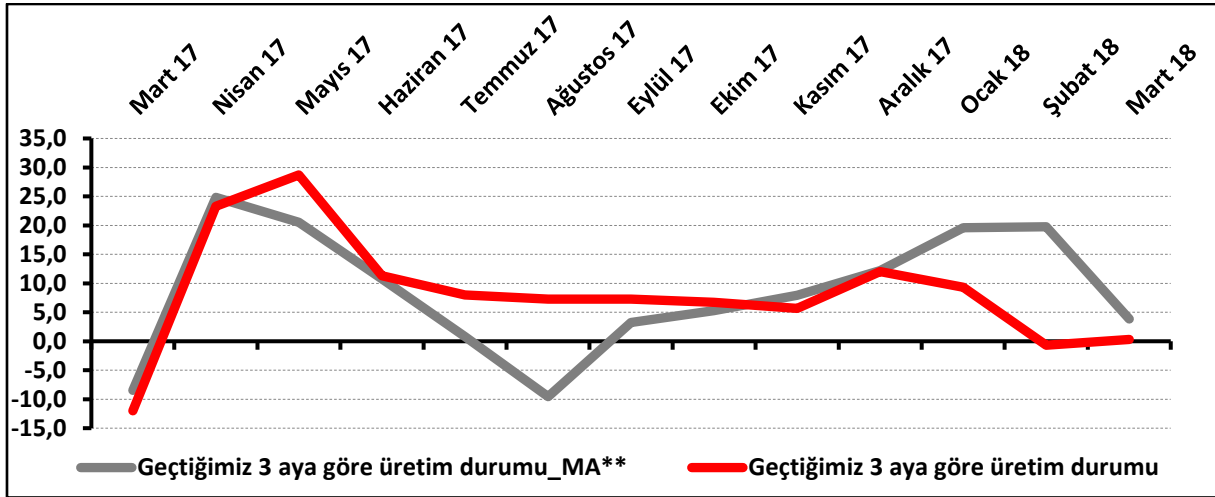

Tablo-3. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-29,0	-34,7	-16,0	-23,0	-15,3	-23,6	-16,3	-2,3	-23,3	-19,0	-16,3	-2,0
2016	-17,7	-35,3	-52,7	-45,7	-31,7	-32,7	-18,7	-29,0	-18,0	-19,7	-24,3	-27,7
2017	-42,7	-45,3	-12,0	23,3	28,7	11,3	8,0	7,3	7,3	6,7	5,7	12,0
2018	9,3	-0,7	0,3									

Mevsimsellikten arındırılmış serilere bakıldığında, geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu, Mart 2018’de bir önceki aya göre 15,9 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 12,3 puan yükselerek 3,9 puan değerini almıştır.

Şekil-8. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu

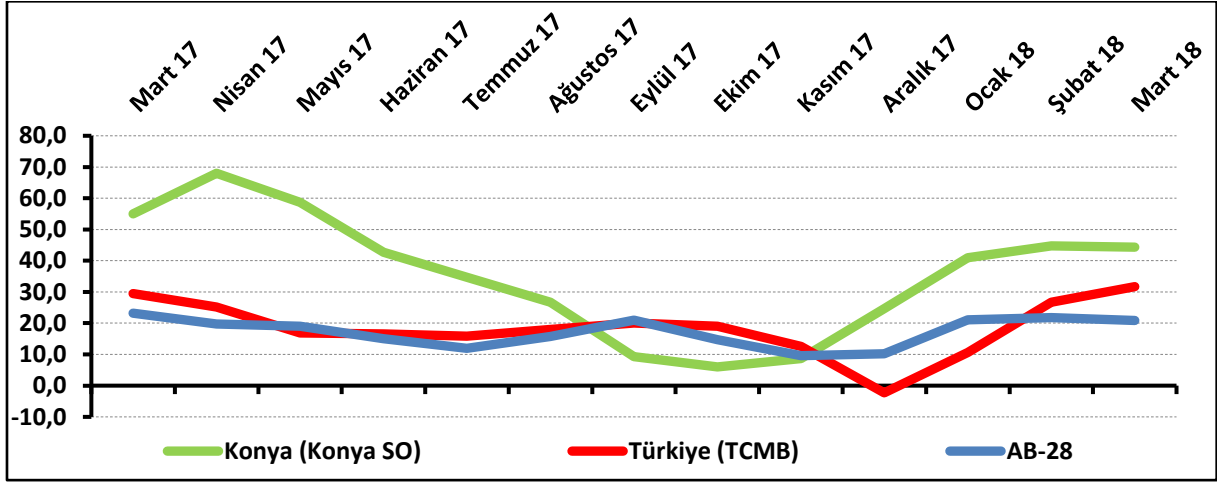
**Mevsimsellikten arındırılmış seri

Konya imalat sanayide önümüzdeki dönemdeki üretim beklentisi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Şubat 2018’de yükselen “önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi”, Mart 2018’de düştü. Konya’da “önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi” söz konusu dönemde Türkiye genelinden daha yüksek bir değer aldı. Konya imalat sanayide faaliyet gösterenlerin yüzde 52’si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını beklemektedir.

Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi, Mart 2018’de Şubat 2018’e göre 0,4 puan, geçen yılın aynı ayına göre 10,7 puan düşerek 44,3 puan değerini almıştır.

Şekil-9. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Mart 2017 – Mart 2018)

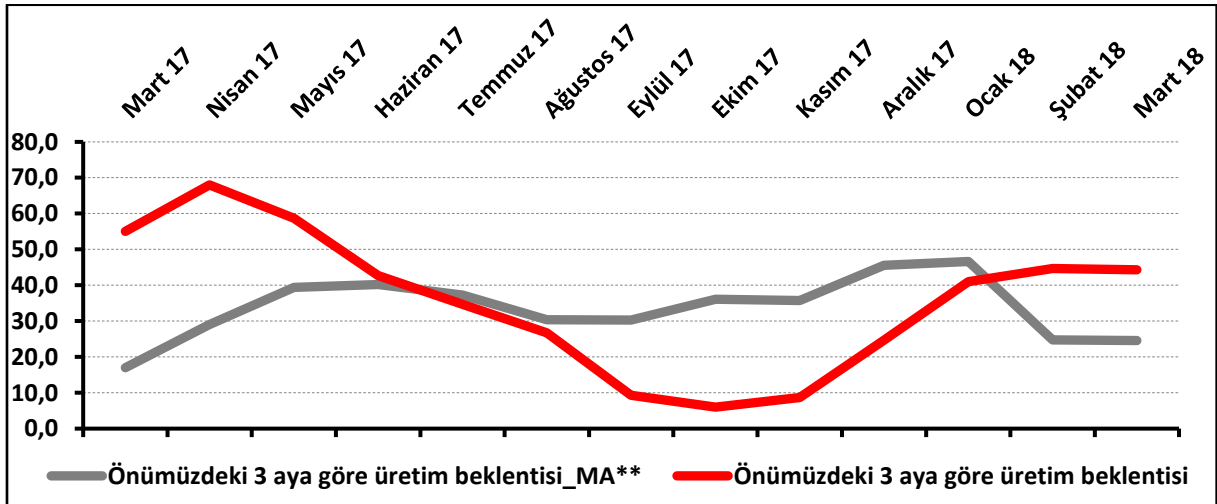

Tablo-4. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	8,7	33,7	38,0	43,7	34,1	-24,0	-2,0	-8,7	-14,7	0,7	31,0	4,3
2016	-2,7	42,3	62,7	47,0	29,3	27,0	31,7	28,7	15,3	-4,3	-19,7	-40,7
2017	6,7	38,7	55,0	68,0	58,7	42,7	34,7	26,7	9,3	6,0	8,7	24,7
2018	41,0	44,7	44,3									

Mevsimsellikten arındırılmış serilere bakıldığında, önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi, Mart 2018’de bir önceki aya göre 0,1 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 7,6 puan yükselerek 24,6 puan değerini almıştır.

Şekil-10. Önümüzdeki 3 aya göre üretim beklentisi

**Mevsimsellikten arındırılmış seri

Mart ayında Konya’da kapasite kullanım oranları yükseldi:

Şubat 2018’de Konya’da kapasite kullanım oranı yüzde 59,2 iken Mart 2018’de bir önceki aya göre 1,6 puan yükselerek yüzde 60,8 değerini aldı. Türkiye’de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre değişmeyerek yüzde 77,8 seviyesinde kaldı.

Mevsimsellikten arındırılmış serilere bakıldığında, Konya’da kapasite kullanım oranları, Mart 2018’de bir önceki aya göre 0,9 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 2,4 puan yükselerek 62 puan değerini almıştır.

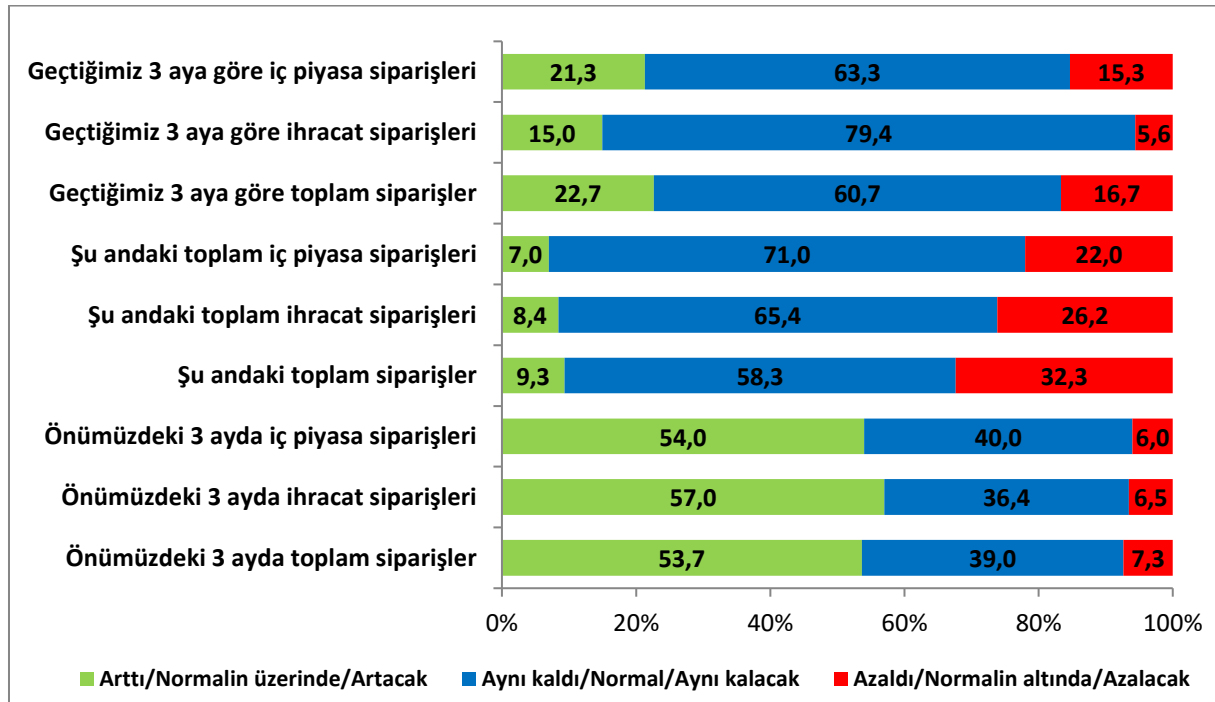
Konya imalat sanayinin yüzde 54’ü önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Mart 2018’de Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 22,7’si geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerinin arttığını ifade ederken, önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 53,7 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Mart ayında Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun, geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında, mevcut dönem ve gelecek dönem ihracat sipariş durumunun, iç piyasa siparişlerinden daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Şekil-11. Konya’da sipariş durumu (%) (Mart 2018)

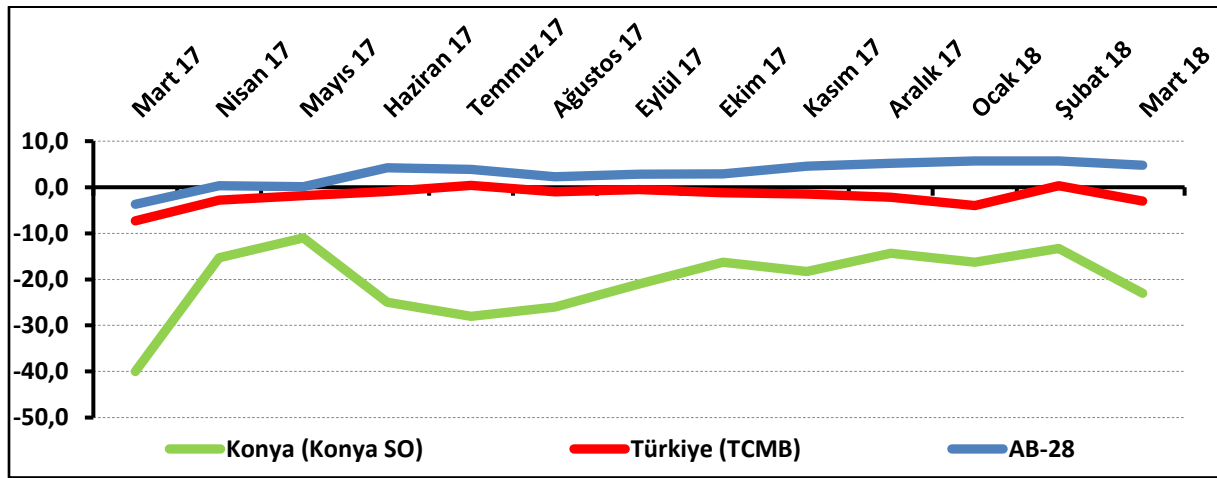

Konya’da mevcut sipariş miktarı geçen yıla göre yükseldi:

Mart 2018’de Konya’da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 9,3’ü mevcut siparişlerin normalin üzerinde, yüzde 58,3’ü normal seviyede, yüzde 32,3’ü ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya’da şu andaki toplam sipariş miktarı, mart ayında Türkiye geneli ve AB-28’den daha düşük bir değer almıştır.

Mevcut sipariş düzeyi, Mart 2018’de Şubat 2018’e göre 9,7 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 17 puan yükselerek -23 puan değerini almıştır.

Şekil-12. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Mart 2017 – Mart 2018)

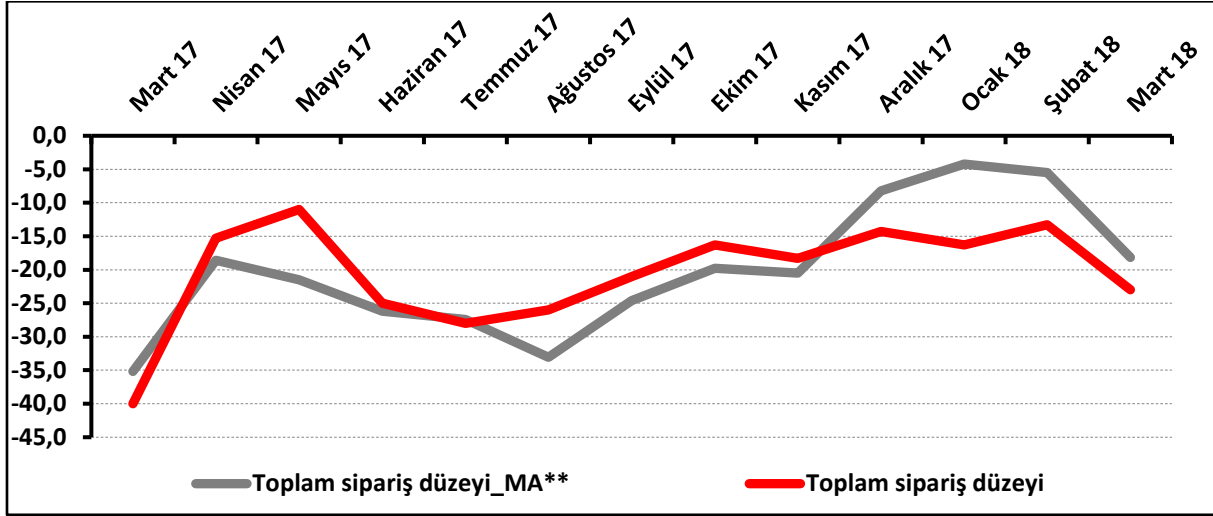

Tablo-5. Toplam sipariş düzeyi *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-28,3	-32,7	-15,3	-20,7	-10,3	-15,6	-26,7	-7,0	-23,7	-24,3	-17,0	2,3
2016	-31,1	-28,3	-33,0	-28,7	-22,3	-33,3	-21,3	-28,7	-19,7	-26,7	-32,3	-52,0
2017	-67,3	-49,7	-40,0	-15,3	-11,0	-25,0	-28,0	-26,0	-21,0	-16,3	-18,3	-14,3
2018	-16,3	-13,3	-23,0									

Mevsimsellikten arındırılmış serilere bakıldığında, mevcut sipariş miktarı, Mart 2018’de bir önceki aya göre 12,7 puan düşerken, geçen yılın aynı ayına göre 17 puan yükselerek -18,2 puan değerini almıştır.

Şekil-13. Toplam sipariş düzeyi

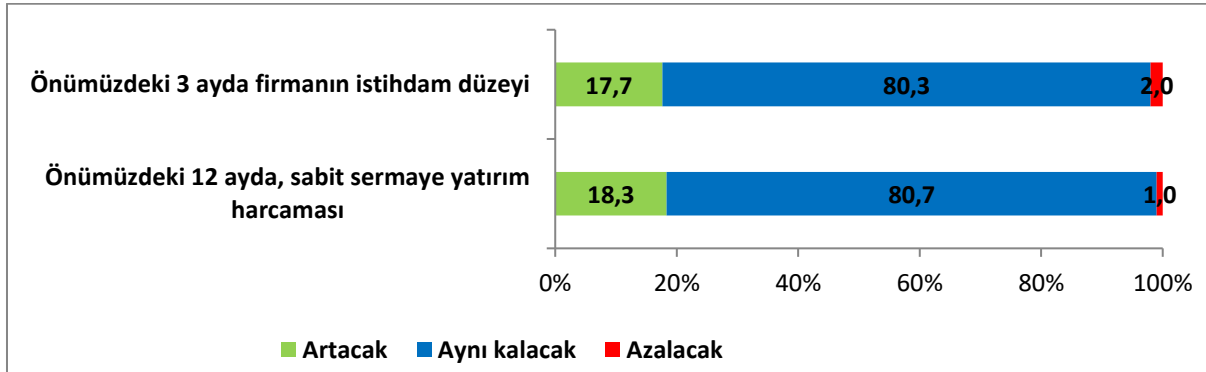

**Mevsimsellikten arındırılmış seri

Konya imalat sanayinde önümüzdeki dönemde istihdam beklentisi geçen aya yükseldi:

Mart 2018’de Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 17,7’si önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 18,3 olmuştur.

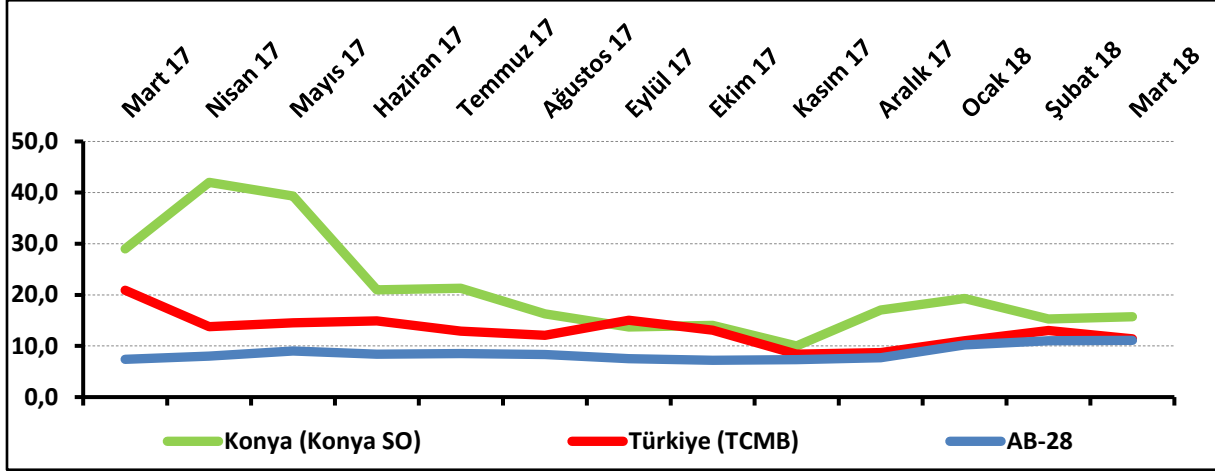
Şekil-14. Konya’da istihdam ve yatırım (%) (Mart 2018)

Konya’da önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını belirtenlerin oranı geçen aya göre düşmüştür. Önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünenlerin oranı hala yüksek seviyededir. Mart 2018’de söz konusu oran yüzde 80,3 olarak gerçekleşmiştir. Mart ayında önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin denge değeri, Konya’da, Türkiye geneli ve AB-28’den daha yüksek bir değer almıştır.

Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi, Mart 2018’de bir önceki aya göre 0,4 puan yükselirken, geçen yılın aynı ayına göre 13,3 puan düşerek 15,7 puan değerini almıştır.

Şekil-15. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Mart 2017 – Mart 2018)

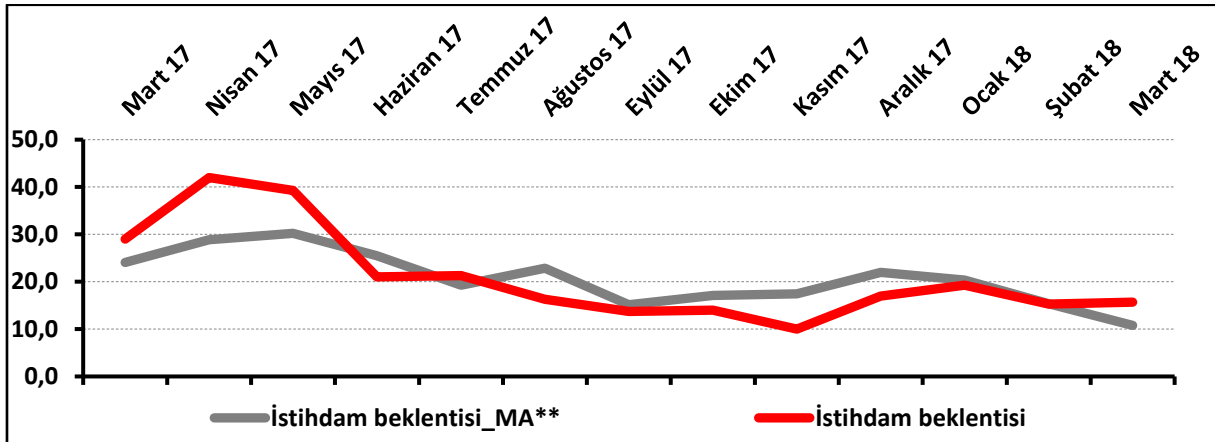

Tablo-6. İstihdam beklentisi *

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	18,7	22,0	22,7	28,3	21,7	0,0	8,7	12,3	1,7	4,3	20,7	15,3
2016	17,0	16,3	22,7	23,7	19,0	13,0	21,7	8,3	15,0	8,7	4,0	-4,3
2017	-2,7	20,7	29,0	42,0	39,3	21,0	21,3	16,3	13,7	14,0	10,0	17,0
2018	19,3	15,3	15,7									

Mevsimsellikten arındırılmış serilere bakıldığında, önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi, Mart 2018’de bir önceki aya göre 4,6 puan, geçen yılın aynı ayına göre 13,3 puan düşerek 10,8 puan değerini almıştır.

Şekil-16. İstihdam beklentisi

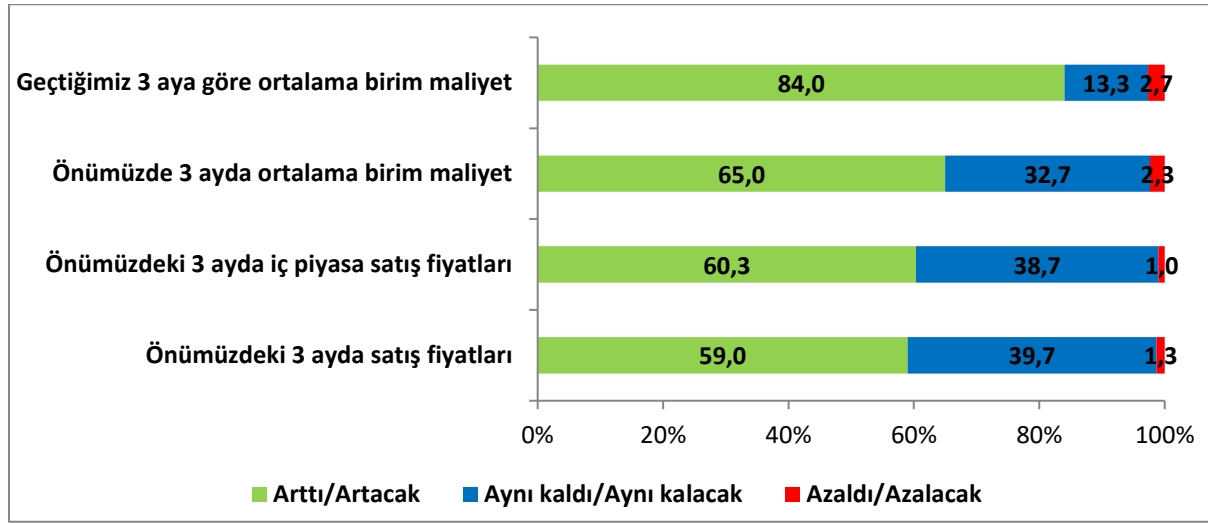

**Mevsimsellikten arındırılmış seri

Konya imalat sanayinin yüzde 84'ü ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Mart 2018'de Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 84'ü geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken, yüzde 65'i önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyetin artacağını beklemektedir. Konyalı üreticilerin yüzde 59'u ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-17. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Mart 2018)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem sipariş beklentileri, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi sorular bazında incelendiğinde, geçmiş dönem üretim göstergesinde ve gelecek dönem ihracat siparişleri, iç piyasa satış fiyatları, satış fiyatları beklentisinde geçen aya ve geçen yıla göre artış yaşanmıştır. Gelecek dönem çoğu göstergelerde Konya, Türkiye genelinden daha iyi performans sergilemiştir.

Tablo-7¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Mart 2018)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	1,0	12,3	0,3	2,0	13,1
Önümüzdeki 3 ayda üretim	-0,4	-10,7	44,3	31,7	20,9
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	3,7	-7,6	10,7	5,0	-4,3
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	10,3	-2,7	6,0	-0,4	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-6,7	-3,2	9,3	1,9	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	6,7	-2,7	6,0	4,4	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-7,3	11,0	-15,0	-5,1	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	2,0	19,7	-17,8	-4,6	1,2
Şu andaki toplam siparişler	-9,7	17,0	-23,0	-3,0	4,8
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	2,3	-13,0	48,0	34,3	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	14,7	3,3	50,5	36,1	
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	-1,7	-22,4	46,3	37,3	
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	0,4	-13,3	15,7	11,4	11,1
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	1,6	-8,0	17,3	19,5	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	9,0	-4,0	81,3	53,8	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	13,7	15,0	62,7	41,3	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	8,0	21,6	59,3	31,8	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	13,0	18,7	57,7	27,6	12,9
İmalat sanayindeki 1 ay öncesine göre genel gidişat	-9,0	-27,7	4,0	0,0	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi geçen yıla göre yükseldi:

AB-28 ülkeleri için imalat sanayi güven endeksi değerlerine bakıldığında; endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre en çok Macaristan’da yükselmiştir. Macaristan’ı; Avusturya ve İsveç takip etmiştir. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise İngiltere, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Lüksemburg, Karadağ ve Makedonya olmuştur. İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen yılın aynı dönemine göre, Türkiye genelinde, Euro bölgesinde ve AB-28’de yükselmiştir.

Tablo-8. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mart 2018’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Mart 2017’ye göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim	Mart 18
Macaristan	9,3	14,6
Avusturya	8,6	13,9
İsveç	7,3	18,3
Slovakya	6,0	16,0
Polonya	5,6	-1,8
Finlandiya	5,3	16,0
Fransa	4,7	5,8
Almanya	4,6	12,3
Türkiye	3,9	11,2
Yunanistan	3,7	-0,8
Euro Bölgesi-19	3,7	8,6
Bulgaristan	3,1	5,0
Çek Cumhuriyet	3,1	5,3
Hollanda	2,5	8,8
AB-28	2,1	7,1
Belçika	1,8	0,5
Malta	1,7	11,7
İspanya	1,6	2,9
Letonya	1,6	3,4
İtalya	1,6	5,3
Estonya	1,1	12,2
Litvanya	0,5	0,5
Sırbistan	0,5	10,6
Portekiz	0,1	3,3
Romanya	-0,8	2,6
Slovenya	-1,8	14,5
Danimarka	-2,0	-1,7
Hırvatistan	-2,5	14,8
Makedonya	-2,9	1,1
Karadağ	-3,4	5,5
Lüksemburg	-4,3	-4,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-5,1	8,8
İngiltere	-11,7	-1,4

KONYA
SANAYİ ODASI

KONYA İMALAT SANAYİ GÜVEN ENDEKSİ